

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen
Enhet 17

DOM
2014-02-17
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
669-14

SÖKANDE
Education Group Örebro AB, 556924-3461
Almgatan 7
702 83 Örebro

MOTPART
Arbetsförmedlingen
Juridiska avdelningen
113 99 Stockholm

SAKEN
Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

KONKURRENSVERKET	
2014 -02- 1 7	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

Dok.Id 450514

Postadress
115 76 Stockholm

Besöksadress
Tegeluddsvägen 1

Telefon
08-561 680 00

E-post:
forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax
08-561 680 01

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

Arbetsförmedlingen genomför upphandling avseende utbildning Verkstadsteknik samt svets och plåtbearbetning på kriminalvårdsanstalterna Kumla (Af-2013/408578), Karlskoga (Af-2013/426667) och Rödjan (Af-2013/426691). Upphandlingarna genomförs som förenklade förfaranden enligt 15 kap. lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU. Arbetsförmedlingen har fattat tilldelningsbeslut av vilka framgår att Education Group Örebro ABs anbud har förkastats vid respektive upphandling.

Education Group Örebro AB (bolaget) ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar att tilldelningsbesluten återkallas och att bolagets anbud tas upp till utvärdering. Bolaget anför bl.a. följande till stöd för sin talan. Bolaget anser dels att Arbetsförmedlingen gjort fel i bedömningen av bolagets kreditrating, dels att Arbetsförmedlingen varit otydliga i sin anbudstext gällande bedömning av ekonomisk förmåga och inlämning av kompletterande uppgifter. Bolaget har efter samtal med Arbetsförmedlingen den 8 januari 2014 kontaktat Creditsafe för att få en kreditupplysning. Utifrån den hamnar bolaget på gul signal och inte röd vilket Arbetsförmedlingen hävdar i tilldelningsbesluten. Arbetsförmedlingen har därmed haft att göra en enskild prövning vilket bolaget inte fått någon information om har gjorts. Ingen av de påstådda omständigheterna för vare sig röd eller gul signal i förfrågningsunderlaget går att hänföra till bolaget. Arbetsförmedlingen har följaktligen även brustit i utformningen av förfrågningsunderlaget. Vidare har Arbetsförmedlingen inte informerat bolaget om den gjorda kreditupplysningen och utfallet av densamma. Det finns bara en hänvisning till kreditupplysning i förfrågningsunderlaget och det är att Arbetsförmedlingen ska göra en sådan för att försäkra sig om att anbudsgivaren har en stabil ekonomisk bas. Det står ingenstans i förfrågningsunderlaget att anbudsgivaren ska göra en egen kreditupplysning utan detta anges bara vara en rekommendation. Bolaget har således uppfattat att resultatet

av den gjorda kreditupplysningen ska meddelas bolaget som i sin tur, beroende av resultatet, ska inkomma med adekvat information för att säkerställa bolagets ekonomiska förmåga att kunna genomföra aktuellt uppdrag. Bolaget bifogar en kreditupplysning från Creditsafe till styrkande av att det har fått gul signal.

Arbetsförmedlingen yrkar att ansökan om överprövning ska avslås i sin helhet. Till stöd för sin inställning anför Arbetsförmedlingen bl.a. följande. Bolagets anbud förkastades eftersom de inte uppfyller ställda skall-krav avseende ekonomisk förmåga. Bolaget har inte lämnat sådana upplysningar i anbudet som visar att bolaget har den ekonomiska förmåga som krävs för att genomföra uppdraget. Det framgår klart och tydligt av förfrågningsunderlaget, avsnitt 1.3.3, att om en anbudsgivare får omdömet rött i kreditupplysningen skall denne, i sitt anbud, för att gå vidare till utvärdering ha gjort sannolikt för Arbetsförmedlingen att man har ekonomisk förmåga att genomföra aktuellt uppdrag. Bolaget har inte lämnat några sådana upplysningar i sitt anbud. Bolaget registrerades hos Bolagsverket under 2013 och är således nystartat. Bolaget skulle därför i sitt anbud, för att uppfylla ställda kvalificeringskrav, ha styrkt ekonomisk förmåga genom exempelvis sådan dokumentation som omnämns i förfrågningsunderlaget punkten 1.3.3 tredje stycket. Bolaget har även haft möjlighet att ställa frågor till Arbetsförmedlingen inom ramen för den frågor- och svarsfunktion som finns i Visma TendSign under anbudstiden. Bolaget har dock inte gjort detta. Bolaget har anfört att det uppfattat förfrågningsunderlagets skrivning på så sätt att resultatet av Arbetsförmedlingens prövning enligt kreditmalen skulle meddelas anbudslämnande bolag som därefter skulle få möjlighet att komplettera anbudet. Så är emellertid förfrågningsunderlaget inte formulerat. Det finns ingen möjlighet för Arbetsförmedlingen att kontrollera uppgifter i anbudet under anbudstiden eftersom anbudet öppnas vid ett och samma tillfälle. För att vara kvalificerade till utvärdering måste anbudet vid det tillfället innehålla samtliga uppgifter som efterfrågats i

förfrågningsunderlaget. Det finns visserligen en möjlighet, men inte någon skyldighet, att efterfråga komplettering eller förtydliganden i lämnade anbud. Enligt praxis innebär det att redan existerande uppgifter i anbudet kan konkretiseras. Om Arbetsförmedlingen hade använt möjligheten att begära komplettering hade det i detta fall stått i strid med likabehandlingsprincipen och transparensprincipen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Aktuell reglering

De grundläggande principer som ska iakttas vid all offentlig upphandling är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet), proportionalitet och ömsesidigt erkännande. Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grund av vad sökanden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LOU.

En av huvudprinciperna enligt LOU är att anbud som inte uppfyller förfrågningsunderlagets obligatoriska krav, s.k. skall-krav, inte får beaktas vid utvärderingen. Krav som anges i förfrågningsunderlaget måste således vara uppfyllda för att den upphandlande myndigheten ska kunna pröva anbudet. Den upphandlande myndigheten får inte heller ändra eller frånfalla krav, eftersom förfarandet då skulle bryta mot likabehandlingsprincipen och principen om öppet förfarande.

Frågorna i målet är om förfrågningsunderlaget varit bristfälligt utformat och om Arbetsförmedlingen felaktigt förkastat bolagets anbud utifrån vad bolaget anfört i målet. Av tilldelningsbesluten framgår att Arbetsförmedlingen förkastat bolagets anbud eftersom bolaget erhållit omdömet rött vid kreditupplysningen och inte inkommit med kompletterande uppgifter.

Skall-krav beträffande ekonomisk förmåga

Arbetsförmedlingen har i förfrågningsunderlagen ställt krav på leverantörerna vad gäller den ekonomiska förmågan. Under punkt 1.3.3 i förfrågningsunderlaget (som är likalydande för de tre upphandlingarna) anges bl.a. följande:

Anbudsgivaren **skall** ha en stabil ekonomisk bas. För att försäkra sig om detta kommer Arbetsförmedlingen att ta in kreditupplysning från Creditsafe där anbudsgivaren prövas mot kreditnivån "kreditvärdig" (se nedan).

Om en anbudsgivare får omdömet rött i kreditupplysningen **skall** denne, i sitt anbud, för att gå vidare till utvärdering ha gjort sannolikt för Arbetsförmedlingen att man har ekonomisk förmåga att genomföra aktuellt uppdrag. Om anbudsgivaren får omdömet gult i kreditupplysningen kommer Arbetsförmedlingen att utföra en enskild prövning och kommer då att bedöma om anbudsgivaren är kvalificerad eller inte.

Om ett företag är nystartat eller har en associationsform som medför att det inte får kreditrating eller har fått omdömet rött eller gult **skall** den ekonomiska förmågan styrkas genom exempelvis vidimerad balans- och resultaträkning för de senaste tre månaderna, intyg från revisor, eventuellt bankgaranti, moderbolagsgaranti eller annat som visar att företaget har en stabil ekonomisk bas.

Avslag (röd signal)

Konkurs

Upphört

Avregistrerat

Fusionerat

Företag med mindre än 15 i rating (kredit mot säkerhet)

Utredningsrapport (utmätning)

Skuldsanering

Förvaltningsrättens bedömning

Bolaget gör gällande att förfrågningsunderlaget är otydligt. Bolaget har bl.a. anfört att det dels saknas omständigheter i förfrågningsunderlaget som skulle ha fått bolaget att misstänka att det skulle få omdömet rött, dels att bolaget tolkat förfrågningsunderlaget på så sätt att bolaget skulle få möjlighet att ta del av resultatet av kreditupplysningen och därefter få möjlighet att komplettera sina anbud.

Förvaltningsrätten bedömer att det i aktuellt fall inte har funnits någon skyldighet att på ett mer utömmande sätt förklara vad som skulle kunna ge omdömet rött vid kreditupplysningen än vad som angetts i förfrågningsunderlaget. Utöver det får även skall-kravet vad gäller nystartade företag anses ge en indikation på att bolaget skulle kunna komma att få en lägre kreditvärdighet. En rimligt upplyst leverantör borde således ha insett att denne kunde ha varit tvungen att lämna kompletterande uppgifter i anbudet för det fall att det var fråga om ett nystartat företag (jfr EU-domstolens dom i mål C-19/00, SIAC Construction Ltd). Förvaltningsrätten bedömer således att bolaget inte visat att förfrågningsunderlaget varit otydligt i den här delen.

Enligt förvaltningsrättens mening finns det inte heller något i förfrågningsunderlaget som kan tolkas som att anbudsgivarna skulle få möjlighet att komplettera sina anbud efter kreditupplysningen. Av ordalydelsen under skall-kravet om bevis vid omdömet rött framgår att det är i anbudet som anbudsgivaren ska göra sannolikt att den ekonomiska förmågan finns. Förfrågningsunderlaget har således inte brustit i transparens i den mån att det

finns grund för ingripande enligt LOU. Vid den här bedömningen kan bolagets invändningar om att Arbetsförmedlingen borde ha underrättat bolaget om utfallet av kreditupplysningen samt att det borde ha fått tillfälle att komplettera anbudet inte heller leda till beslut om ingripande med stöd av LOU.

Bolaget gör även gällande att anbudet borde ha tagits upp till individuell prövning eftersom det fått fel kreditrating. Till stöd för detta har bolaget åberopat en kreditupplysning från Creditsafe gjord den 8 januari 2014. Mot bakgrund av att anbudsgivarna underrättades om tilldelningsbesluten den 7 januari 2014 ger den senare kreditupplysningen inte anledning att ifrågasätta att bolaget fick omdömet rött från Creditsafe när Arbetsförmedlingen gjorde sin bedömning av om bolaget uppfyllde kvalificeringskraven. Oavsett detta finns det i förfrågningsunderlaget ytterligare skall-krav vad gäller bevis på den ekonomiska förmågan för nystartade företag som fått omdömet gult. Det ostridigt att bolaget inte lämnat några uppgifter om bolagets ekonomiska förmåga i anbudet. Eftersom bolaget inte lämnat någon av dessa uppgifter skulle bolagets anbud ha förkastats även vid gul signal. Arbetsförmedlingen har således inte begått någon felaktighet genom att inte ta upp bolagets anbud till utvärdering. Vad bolaget framfört i denna del utgör därmed inte grund för ingripande enligt LOU.

Förvaltningsrätten finner sammanfattningsvis att de omständigheter som bolaget framfört inte är sådana som utgör grund för ingripande enligt LOU. Ansökan ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Magnus Åhammar

Rådman

Förvaltningsrättsnotarien Therese Olausson har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.